

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Kirjaamo

sp: kirjaamo@lvm.fi

LAUSUNTO LAAJAKAISTA KAIKILLE 2015-HANKKEEN TOISEN VÄLIARVIOINNIN KESKUSTELUMUISTIOSTA

Rautavaaran kunta antaa lausuntonaan Laajakaista kaikille 2015 –hankkeen toisen väliarvioinnin keskustelumuistiosta seuraavaa ja keskittyy lausunnossaan niihin asiakokonaisuuksiin, joista ministeriö on kysymyksillä pyytänyt:

1. Mihin ensimmäisessä väliarvioinnissa ratkaisematta jääneisiin ongelma-kohtiin tulisi toisessa väliarvioinnissa kiinnittää huomiota?

Hyvin pienelle huomiolle ja analysoinnille on kunnan mielestä jäänyt se, miksi perinteiset yleisoperaattorit eivät ole juurikaan kiinnostuneita Laajakaista kaikille 2015 –hankkeesta, jos se on niin välttämätön ja perusteltu kuin liikenne- ja viestintäministeriö esittää.

Eli huomiota pitäisi kiinnittää siihen, onko harvemmin asutuilla alueilla pienissä kunnissa oikeasti ns. markkinaehtoisia alueita, jotka eivät tukea laajakaistahankkeen linjausten mukaisesti laajakaistan rakentamiseen tarvitse. Tai jos haja-asutusalueilla toiminta ja rakentaminen julkisen tuen jälkeen olisi toimijoille kannattavaa, niin miksi ihmeessä esimerkiksi Elisa ja Sonera eivät ole tehneet kuin hyvin harvoissa tapauksissa tarjouksia maakuntaliitosten järjestämässä kilpailutuksissa?

Tämä on yksi keskeisimmistä asioista, joita toisessa väliarvioinnissa pitää nyt huolellisesti pohtia. Onko niin, että isot perinteiset operaattorit uskovat muiden tekniikoiden olevan tulevaisuudessa riittävän toimintakykyisiä esimerkiksi kotitalouksille – ja siksi ne eivät aktiivisesti osallistu laajakaistahankkeen tarjouskilpailuihin. Ja vielä huolestuttavampaa on, jos nyt syntyvien pienten verkkoyhtiöiden/osuuskuntien toimintaedellytykset eivät olekaan taloudellisesti kestäväällä pohjalla.

2. Miten laajakaistahankkeiden toteutuksessa aktiivisten pienten operaattoreiden toimintaedellytyksiä voitaisiin edelleen parantaa?

Käytännössä jo ensimmäisen väliarvioinnin jälkeen tehtiin merkittäviä parannuksia nimenomaan pienten teleyritysten, kuten osuuskuntien, investointirahoitukseen. Tuolloin vuoden 2012 lopussa lakia laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla muutettiin niin, että puolet hyväksytystä tuesta maksetaan heti tukipäätöksen jälkeen. Uusien toimijoiden tarvitsemaa pääomarahoitusta helpotettiin myös lieventämällä rahoitusjärjestelyjen, kuten takausten ehtoja. Nämä seikat on kuvattu myös lausuntopyynnön ensimmäisellä sivulla ja osoittavat, että juuri pienten operaattoreiden toimintaedellytyksiä on parannettu hankkeen kuluessa. Muita muutoksia ei juurikaan ole tehty.

Kysymys olisikin ehkä syytä kääntää toisinpäin, eli voidaanko suurelta osin julkisin varoin toteutettava koko maan kattava laajakaistarakaisu toteuttaa suurella riskillä pääsääntöisesti pienten toimintaansa joko aloittavien yritysten/osuuskuntien tai sitä huomattavasti laajentavien yritysten/osuuskuntien toimesta?

Nyt tähän saakka vaaditut ja esitetyt liiketoimintasuunnitelmat ja muut kuvaukset yrityksen toiminnasta sekä maksuvalmius ja kannattavuuslaskelma, joita maakuntaliitolle on kilpailutuksen yhteydessä ollut esittävä, eivät ole ainakaan kunnan oman kokemuksen mukaan sellaisia, että kunta niiden pohjalta voisi kaikissa tapauksissa pienen toimintaansa rajusti kasvattavan osuuskunnan lainoja esimerkiksi sitoutua takaamaan.

Rautavaaran kunta haluaa korostaa, että jos vielä nykyisestäään pienten operaattoreiden toimintaedellytyksiä pyritään parantamaan yhtenä keinona on pitkäkestoisissa hankkeissa mahdollisuus hakea tuen maksamista useammassa erässä vuosittain. Indeksisidonnaisuus tukee on kannatettava. Näillä taattaisiin toimintavarmuutta ja minimoidaan riskit.

3. Mitkä ovat laajakaistarakentamisen rahoitustarpeet suhteessa käytettävissä olevaan rahoitukseen eri maakunnissa ennen vuotta 2015 ja sen jälkeen?

Niiden kuntien kohdalla, jotka eivät voi maakuntaliiton kilpailutuksen tulokseen perusteluista syistä sitoutua, tulisi olla mahdollisuuksia toteuttaa laajakaistarakaisuja muilla, kuin kunnalle jo kilpailutetulla ratkaisulla. Eli olennaista on se, että kunnat voivat esittää uusia toteuttamismalleja ja -tapoja ja hakea niille rahoitusta vielä vuoden 2015 jälkeenkin. Tarvetta tälle tulee olemaan varmasti kaikissa maakunnissa.

4. Miten kuntien toimia löytää laajakaistahankkeille toteuttaja voidaan tukea?

Liittymäpisteen haltija/omistaja ei tarjoa eikä käytä kyseistä liittymäpistettä kohtuullisen hintaisten kuluttajapalvelujen tarjoamiseen. Kunnan alueella tällaiset liittymäpisteet vääristävät ja lisäävät kustannuksia tuella rakentavalle operaattorille sekä asettaa kyseisellä alueella (2 km sisällä) olevat taloudet eriarvoiseen asemaan. Nämä ns "mustat pisteet" sisältävät alueet voivat estää myös haja-asutusalueitten rakentamisen operaattorille kannattamattoma. "Mustat pisteet" tulee poistaa.

Julkista tukea syytä jatkossa saada aidosti tekniikkariippumattomasti, kun nyt selkeästi näyttää siltä, että valokuituverkko ei kaikkialle sittenkään tule ulottumaan Suomessa.

5. Miten laajakaistahankkeisiin liittyvää lupamenettelyä (esim. kaapeleiden sijoitusluvut) ja muuta hallinnointia voitaisiin keventää? Miten yhteisrakentamista voidaan edistää?

Sähkö/vesiyhtiöt ja isot teleoperaattorit ovat toimineet nykyisten lupaehtojen piirissä vuosikautia, eikä suomalainen byrokratia ole näiden yhtiöiden hankkeita tältä osin juurikaan hidastanut tai kohtuuttomasti haitannut. Lupamenettelyt eivät kaapeleiden sijoittamisessa ole olleet kohtuuttoman raskaita.

Jos kaapelien sijoitusluvat myönnettäisiin yhdestä palvelupisteestä, mitä keskustelumuis-
tiossa esitetään, niin miten siinä tapauksessa varmistettaisiin se, että esimerkiksi eri aluei-
den maakäytönsuunnitelmat/kaavoitus, teiden tai muun infran rakentaminen tulisivat var-
muudella huomioon otetuksi noissa luvissa.

Maksun perintä kaapelien sijoittamisesta teiden varsiin ei saa kunnan kannatusta.

Julkisesti tuettujen hankkeiden toteuttamismahdollisuudet heikkenesivät. Teiden luokitus-
järjestelmä asettaa omat vaatimukset maksujen hinnoitteluun.

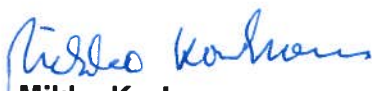
6. Miten vapaa-ajan asuntojen laajakaistayhteyksiä voitaisiin parhaiten edistää han- kealueilla?

Vapaa-ajan asutuksen sisällyttäminen laajakaistahankkeeseen on kannatettava.

7. Euroopan digitaalisen agendan huomioiminen Suomessa?

Koska Euroopan digitaaliseen agendaan ei päästä kaupallisella tarjonnalla, vaan harvaan
asutuilla alueilla tarvitaan jäsenvaltioiden julkista tukea. Suomen valtion tulee varata valti-
on tulo- ja menoarvioihin harvaan asuttujen alueiden digitaalisen agendan toteuttamisen
riittävät määrärahat.

RAUTAVAARAN KUNNANHALLITUS

Mikko Korhonen
kunnanhallituksen vpj.
puh. 050-539 0652
sp: m.korhonen@kotikone.fi

Unto Murto
kunnanjohtaja
puh. 040-860 8100
sp: unto.murto@rautavaara.fi